

Amcan Llesiant 11

Amgylchedd Iach a Diogel - Gwella seilwaith a chysylltedd priffyrdd a thrafnidiaeth

Dirywiad parhaus y seilwaith priffyrdd

Rydym wedi mabwysiadu dull sy'n seiliedig ar risg sydd wedi canolbwyntio ar fuddsoddiad mewn arwynebau ffyrdd yn bennaf ar y ffyrdd dosbarth uwch.

Pam mae'r Amcan Llesiant hwn yn bwysig

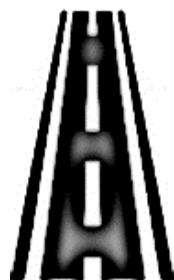
- Mae cludiant a phriffyrdd yn chwarae rhan allweddol wrth gefnogi a chynnal ein cymunedau, mae'n darparu'r seilwaith hanfodol sy'n cysylltu pobl â'i gilydd, yn dod â chymunedau ynghyd ac yn galluogi busnesau i dyfu ac ehangu. Mae economi lwyddiannus a modern yn dibynnu ar symud pobl a nwyddau yn effeithlon ac yn ddiogel a rhoi cyfleoedd i bobl gael mynediad at gyflogaeth, addysg, iechyd, hamdden a siopa.

Pa mor dda ydyn ni'n gwneud (a sut ydyn ni'n gwybod)? ① Ffynonellau tystiolaeth

Mesurau Llwyddiant / Egluro'r Canlyniadau

Ffyrdd sydd mewn cyflwr gwael:

3.6% o'n rhai Dosbarth A

(Gwelliant ar 4.1% yn 2020/21)

2.8% o'n rhai Dosbarth B

(Gwelliant ar 3.4% yn 2020/21)

11.8% o'n rhai Dosbarth C

(Gwelliant ar 12% yn 2020/21)

Nifer y bobl a laddwyd neu a anafwyd yn ddifrifol ar

y ffyrdd yn ystod 2021 **81**

(2^{il} uchaf yng Nghymru)

(55 yn 2020)

Ffynhonnell: Stats Cymru

○ Mae cyflwr ein prif ffyrdd yn Sir Gaerfyrddin wedi gwella yn ystod 2021/22.

Mae gan Sir Gaerfyrddin yr ail rwydwaith priffyrdd mwyaf yng Nghymru, mwy na dwbl cyfartaledd Cymru, ac er ein bod yn Sir wledig yn bennaf, mae gennym y trydydd swm uchaf o draffig. Trwy fuddsoddiad ychwanegol ac yn unol â'n dull sy'n seiliedig ar risg, rydym wedi gwella cyflwr ein prif ffyrdd, ac mae hyn o fudd i nifer fawr o ddefnyddwyr ffyrdd. O gymharu ag awdurdodau lleol eraill rydym yn dal o fewn y chwarter isaf ar gyfer cyflwr ffyrdd, felly mae angen mwy o fuddsoddiad i gynnal y seilwaith allweddol hwn nag sydd ar gael.

- Mae gan Sir Gaerfyrddin yr ail rwydwaith ffyrdd mwyaf yng Nghymru a'r lefelau traffig trydydd uchaf, sydd yn dylanwadu ar ystadegau gwrthdrawiadau ffyrdd. Yn 2020 gwnaeth y pandemig Covid atal lefelau teithio yng Nghymru yn gyffredinol, a gododd wedyn yn 2021 tuag at y lefelau cyn y pandemig. Mae hyn yn anffodus wedi arwain at gynnydd cysylltiedig yn nifer y bobl a laddwyd neu a anafwyd yn ddifrifol ar ein ffyrdd, o 55 yn 2020 i 81 yn 2021 (111 yn 2019). Mae'r tueddiadau cyffredinol yn parhau ar i lawr, ac mae ein Tîm Diogelwch Traffig a Ffyrdd yn parhau i weithio mewn partneriaeth â'r gwasanaethau brys i hyrwyddo gwell diogelwch ar y ffyrdd drwy addysg, gorfodi a pheirianeg. Mae mentrau penodol sy'n canolbwyntio ar feicwyr modur fel Dragon Rider yn darparu sesiynau hyfforddi i wella sgiliau reidio a'r fenter Bike Down sy'n darparu sesiynau hyfforddi i feicwyr modur er mwyn iddynt ddarparu sgiliau cymorth cyntaf mewn sefyllfaoedd brys i alluogi'r rheiny sy'n cyrraedd y safle gyntaf i gadw bywyd. Cynyddodd nifer y beicwyr modur a laddwyd neu a anafwyd yn ddifrifol ar ein ffyrdd i 16 yn 2021 o 10 yn 2020 ond mae'n parhau i fod yn is na'r ffigurau cyn y pandemig o 25 yn 2019. Gostyngodd nifer y bobl ifanc rhwng 16 a 24 oed a laddwyd neu a anafwyd yn ddifrifol i 5 yn 2021 (o 8 yn 2020 a 17 yn 2019). Mae ein gwaith gydag asiantaethau partner i ddylanwadau ar ostyngiadau pellach yn parhau gydag ystod o fesurau a digwyddiadau ymgysylltu, megis ein menter Pass Plus Cymru, lle rydym yn gweithio gyda hyfforddwyr gyrru i roi sgiliau gwell i'n gyrwyr ifanc wrth iddynt fynd ar ein ffyrdd ac mae ein menter Mega Drive yn canolbwyntio ar bobl ifanc 16 - 18 oed i wella ymwybyddiaeth o ddiogelwch ar y ffyrdd a chaiff ei darparu mewn partneriaeth â Gan Bwyll a'n gwasanaethau brys.

Cynnydd ar y camau yr ydym yn eu cymryd i gyflawni'r Amcan Llesiant hwn

Datblygu seilwaith priffyrdd

⦿ Prosiectau allweddol:

- **Ffordd Gyswllt Economaidd Cross Hands** – bydd hon yn cael ei chwblhau yn ystod Haf 2022. Mae hyn yn cynrychioli penllanw blynyddoedd lawer o gynllunio ac adeiladu i ddarparu prosiect allweddol sy'n agor mynediad at gyflogaeth strategol ac ardaloedd economaidd yn Cross Hands a'r ardal ehangach a bydd yn gwella llif traffig yn yr ardal yn sylweddol. Mae llwybr defnydd cyfun hefyd yn cael ei greu ar hyd y ffordd gyswllt i annog a chefnogi mwy o gerdded a beicio yn yr ardal.
- **Gwelliannau i Gyffordd 48 yr M4** - gan weithio mewn partneriaeth â Llywodraeth Cymru, cwblhawyd y cynllun gwella priffyrdd mawr hwn yng ngaeaf 2021. Mae'r prosiect wedi gwella llif traffig yn sylweddol yn y gyffordd hollbwysig hon sy'n gwasanaethu ardal Llanelli ac mae wedi lleddfu tagfeydd traffig.
- **Llwybr Dyffryn Tywi** - bydd y prosiect uchelgeisiol hwn yn creu llwybr cerdded a beicio 20Km oddi ar y ffordd sy'n cysylltu Caerfyrddin â Llandeilo ar lan Afon Tywi. **Rydym wedi sicrhau £16.7m o gyllid Ffyniant Bro i alluogi'r gwaith o ddatblygu a gwireddu'r prosiect allweddol hwn.**

- ⦿ Ar gyfer Teithio Llesol, rydym wedi gosod gorsafoedd llogi beiciau mewn mannau teithio allweddol megis Gorsaf Fysiau Caerfyrddin a Gorsaf Reilffordd Llanelli.

- ! Yn fewnol, mae angen cysoni ac addasu ein gwasanaethau er mwyn sicrhau y gallwn ymateb i'r heriau mawr sydd o'n blaenau. Mae angen datblygu a moderneiddio sawl un o'n systemau TG a gwybodaeth, mae ein gweithlu wedi addasu a bydd angen iddynt addasu ymhellach ar gyfer y dyfodol, er mwyn ein galluogi i drawsnewid ein prosesau gweithredol yn ddigidol i wella profiad cwsmeriaid ac effeithlonrwydd.

- ⦿ Gwasanaeth Hawliau Tramwy Cyhoeddus sy'n rheoli rhwydwaith helaeth o lwybrau troed, llwybrau ceffylau a chilffyrdd.

Math o Lwybr	Nifer y Llwybrau	Hyd (km)
Llwybr Troed	2956	2282.0
Llwybr Ceffylau	138	166.06
Cilffordd sydd ar agor i unrhyw draffig	88	81.3
Cilffordd Gyfyngedig	1	1.6
Cyfansymiau	3183	2530.96

*Medi 2022

Rydym yn gwella'r Seilwaith Gwefru Cerbydau Trydan. Bellach mae gennym 41 pwynt gwefru cyflym ar draws y sir. Rydym wedi lansio ein Strategaeth Seilwaith Cerbydau Trydan deng mlynedd. Mae'r hwb gwefru cyflym iawn, a welir yn y llun, wedi'i leoli oddi ar yr A48 yn Cross Hands a bydd yn darparu pedwar pwynt gwefru cyflym 50KW ac un pwynt gwefru cyflym iawn 150KW. Mae'r pwyntiau gwefru yn tynnu pŵer o ffynonellau ynni 100% adnewyddadwy a bydd y celloedd ffotofoltäig ar y to canopi sydd wedi'u cysylltu â batris storio wrth gefn ar y safle yn helpu i leihau'r trydan a gaiff ei dynnu o'r grid cenedlaethol. Ariennir y prosiect drwy Gronfa Cerbydau Allyriadau Isel iawn Llywodraeth Cymru.

Ein hwb gwefru cerbydau trydan newydd, y cyntaf o'i fath yng Nghymru, yn Cross

Rhwydwaith Trafnidiaeth Gyhoeddus Integredig

- ⦿ Rydym yn gweithio gyda'n partneriaid rhanbarthol a Llywodraeth Cymru i ddatblygu prosiect trafndiaeth strategol i deithwyr, y cyfeirir ato fel Metro De-orllewin Cymru. Bydd hyn yn darparu teithio cynaliadwy gyda choridorau rheilffyrdd a bysiau drwy'r rhanbarth ar hyd llwybrau coridorau allweddol sy'n integreiddio â chysylltiadau lleol.
- ⦿ Rydym wrthi ar hyn o bryd yn datblygu'r gwaith o gyflwyno bysiau trydan ar y gwasanaeth bws T1 sefydledig rhwng Caerfyrddin ac Aberystwyth (gweler yr astudiaeth achos) ac archwilio rôl bosibl a dichonoldeb treialu bysiau wedi'u pweru gan hydrogen yn y rhanbarth. Gall y prosiect cyffrous hwn gynrychioli ffynhonnell danwydd amgen allweddol ar gyfer y dyfodol gyda goblygiadau sylweddol ar dtrafnidiaeth.

- ! Mae'r diwydiant cludiant teithwyr wedi mynd trwy gyfnod cythryblus iawn ac mae ffactorau parhaus yn effeithio ar y diwydiant. Mae COVID-19 wedi cael effaith sylfaenol ar niferoedd teithwyr gan effeithio felly ar refeniw ar gyfer gweithredwyr. Rydym wedi gweithio gyda Llywodraeth Cymru i gefnogi'r diwydiant bysiau trwy'r cyfnod anodd iawn hwn ac mae dylanwadau byd-eang pellach megis prisiau tanwydd uchel, prinder gyrwyr a salwch staff yn parhau i greu heriau o fewn y diwydiant. Mae ein Tîm Cludiant Teithwyr wedi gweithio gyda gweithredwyr i'w cynorthwyo drwy'r cyfnod anodd hwn i barhau i ddarparu gwasanaethau hanfodol i gwsmeriaid. Mae pobl yn Sir Gaerfyrddin yn teimlo'r pwysau o golli trafnidiaeth gyhoeddus.
- ⊙ Er mwyn gwella profiad y cwsmer, rydym wedi defnyddio cyllid Llywodraeth Cymru i osod 42 o arddangosfeydd Gwybodaeth Amser Real, cysgodfannau bysiau o'r radd flaenaf, arwyddion cyfeirio, a gwelliannau sylweddol i'r seilwaith yng ngorsafoedd bysiau Caerfyrddin a Llanelli. Nod y gwelliannau hyn yw annog pobl i symud i ffwrdd o'r car preifat a thrwy hynny gyfrannu at leihau carbon, cynhwysiant cymdeithasol a gweithgarwch economaidd, yn ogystal â gwneud ein canolfannau economaidd yn fwy deniadol, hygyrch a bywiog.

Cefnogi Trafnidiaeth Gymunedol a Gwledig

- ⊙ Rydym yn rheoli'r prosiect LINC yn llwyddiannus ar ran Llywodraeth Cymru, sy'n cynnwys y rhwydweithiau Fflecsi, Bwcabus a Trawscymru, ac rydym yn darparu rôl arweiniol ynddo. Darparodd y mentrau hyn wasanaethau cludiant hanfodol drwy gydol COVID-19, gan alluogi gweithwyr allweddol i barhau i fynd i'w gwaith. Parhaodd y gwasanaeth i fod ar gael 6 diwrnod yr wythnos rhwng 7am-7pm drwy gydol y pandemig. Mae Bwcabus wedi ffurfio partneriaeth newydd gyda Viavan a Thrafnidiaeth Cymru ym mis Mai 2021, gan ddefnyddio system archebu newydd Trafnidiaeth Cymru a lansio'r gwasanaeth wedi'i ail-frandio sef Fflecsi Bwcabus ym mis Hydref 2021. Mae Fflecsi Bwcabus bellach yn galluogi teithwyr i archebu a rheoli teithiau drwy Ap yn ogystal â thrwy ganolfan alwadau newydd.

Strategaeth Diogelwch Ffyrdd

- ⊙ Mae terfyn cyflymder newydd o 20mya wedi cael ei gyflwyno mewn ardaloedd helaeth o Ogledd a De Llanelli. Mae'r ddau brosiect hyn a ariannwyd gan Lywodraeth Cymru wedi golygu gweithio mewn partneriaeth â chymunedau lleol, cynrychiolwyr etholedig ac ysgolion.

Moderneiddio ein fflyd cerbydau

- ! Mae ein fflyd cerbydau yn rhan hanfodol o'r gwasanaethau a ddarperir ar draws y Cyngor. Mae parhau i gynnal ein fflyd a dod â cherbydau ychwanegol i mewn i gynnal gwasanaethau drwy'r pandemig COVID-19 wedi bod yn arbennig o heriol ond er hynny cafodd ei gyflawni. Tra bod y pandemig yn awr yn cilio, mae heriau newydd yn dod i'r amlwg megis prisiau tanwydd uchel, prinder gyrwyr ar draws y diwydiant logisteg a phrinder gosodwyr cerbydau sy'n parhau i fod yn brawf llym.
- ⊙ Ar hyn o bryd rydym yn adolygu ein Strategaeth Adnewyddu'r Fflyd a fydd yn cynnwys trosglwyddo i gerbydau â ffynonellau tanwydd cynaliadwy. Rhaid i hyn gyd-fynd yn ofalus â chyflenwad y farchnad wrth iddi barhau i ddatblygu i sicrhau bod y risgiau technolegol a'r risgiau ariannol i'r Cyngor yn cael eu lleihau a bydd angen sicrhau bod seilwaith ategol ar gyfer rhoi tanwydd a chynnal a chadw ar waith.
- ⊙ Mae cyflenwad y farchnad ar gyfer cerbydau trydan, ac yn enwedig ar gyfer ceir a faniau bach, wedi datblygu'n gyflym ac mae bellach yn darparu opsiynau cerbydau trydan dibynadwy ar gyfer ein Fflyd Cyngor. Er mwyn cefnogi'r trawsnewid hwn, sicrhawyd cyllid Llywodraeth Cymru i gyflwyno 2 gar adrannol trydan ychwanegol yn 21/22.
- Mae gennym hefyd y rhaglen ganlynol i osod 6 peiriant gwefru chwim a 13 peiriant gwefru cyflym yn ein depos:
- Depo Trostre (Llanelli) – 3 pheiriant gwefru chwim (50kW) a 6 pheiriant gwefru cyflym (7-22kW)
 - Depo Cillefwr (Caerfyrddin) – 2 beiriant gwefru chwim (50kW) a 4 peiriant gwefru cyflym (7-22kW)
 - Depo Cwmaman (Glanaman) – 2 beiriant gwefru cyflym (7-22kW)
 - Neuadd y Sir (Caerfyrddin) – 1 peiriant gwefru chwim (50kW) ac 1 peiriant gwefru cyflym (7-22kW)

Mae cyflenwad y farchnad ar gyfer nwyddau mwy a thrwm yn llai datblygedig ac mae yna heriau gweithredol. Mae ffynonellau tanwydd amgen fel hydrogen yn debygol o fod yn rhan o ddatrysiad yn y dyfodol, ond mae angen datblygu'r maes hwn ymhellach.

Bysus Trydan ar gyfer Gwasanaeth T1 TrawsCymru: O Gaerfyrddin i Aberystwyth

Rydym yn cyflwyno prosiect cyffrous mewn partneriaeth â Llywodraeth Cymru, Trafnidiaeth Cymru i adnewyddu'r fflyd bysiau cyfredol sy'n gweithredu'r gwasanaeth T1 Caerfyrddin i Aberystwyth gyda fflyd o fysiau trydan newydd sbon. Mae'r prosiect £5m+ hwn yn cael ei ariannu gan Lywodraeth Cymru a bydd yn cynnwys adeiladu depo bws newydd pwrpasol wedi ei leoli wrth ymyl safle Parcio a Theithio Nant-y-ci yng Nghaerfyrddin, oddi ar yr A40.

Bydd y gwasanaeth yn gweithredu gyda fflyd o 8 bws trydan newydd sy'n cael eu hadeiladu ar hyn o bryd. Mae disgwyl i'r fflyd newydd o fysiau trydan ddod i wasanaeth ym mis Medi 2022. Bydd miloedd o gwsmeriaid bob blwyddyn yn elwa o daith o ansawdd gwell ar gerbydau manyleb uchel gyda chyfleusterau wi-fi, gan wybod bod y daith yn cael ei gwneud ar gerbyd dim allyriadau.

Beth a sut gallwn ni wneud yn well

Ein cynllun cyflawni i gyflawni'r amcan hwn

Cyf	Camau Gweithredu a Mesurau	Dyddiad/Targed	Perchennog/Swyddog Cyfrifol
A	Seilwaith Priffyrdd		
1	Cyflawni cynlluniau seilwaith allweddol Camau gweithredu 15713+15714	Medi 2022	Adrian Harries
B	Rhwydwaith Trafnidiaeth Gyhoeddus Integredig		
1	Byddwn yn parhau i weithio gyda chyrrff cenedlaethol a rhanbarthol i ddatblygu Metro De-orllewin Cymru i gefnogi'r targed lleihau carbon a'r economi leol Cam gweithredu 15759	Mawrth 2025	Stephen Pilliner
2	Monitro'r farchnad gyflenwi ar gyfer cludiant teithwyr i addasu gwasanaethau lle bo angen i newid mewn amodau cyflenwi Cam gweithredu 15764	Mawrth 2023	Alwyn Evans
C	Rhwydwaith Cludiant Ysgol		
1	Byddwn yn parhau i gefnogi'r gwaith o gyflawni'r Rhaglen Moderneiddio Addysg - ailgynllunio rhwydweithiau er mwyn hwyluso symudiad disgyblion fel y nodir yn ein polisi cludiant o'r cartref i'r ysgol Cam gweithredu 15767	Mawrth 2023	Alwyn Evans
D	Cefnogi Trafnidiaeth Gymunedol a Gwledig		
1	Datblygu Strategaeth Trafnidiaeth Gymunedol i alluogi mynediad at wasanaethau hanfodol o gymunedau gwledig Cam gweithredu 15773	Mawrth 2023	Alwyn Evans
E	Rhwydwaith Trafnidiaeth Gyhoeddus Integredig		
1	Byddwn ni'n cefnogi'r gwaith o ddatblygu a gwireddu gorsaf reilffordd newydd yn Sanclêr Camau gweithredu 15787/15788/15789	Tach 2023	Simon Charles
F	Moderneiddio ein fflyd cerbydau		
1	Diweddarau'r Rhaglen a'r Strategaeth Adnewyddu Fflyd i drawsnewid i Gerbydau Allyriadau Isel iawn a Seilwaith Depo Camau gweithredu 15716/15717/15718/15719/15720/15721/15722/15723	Mawrth 2023	Antonia Jones

Cliciwch [yma i gael gweld ein hymrwymadau cynnydd manwl a'n targedau](#) o ran yr amcan hwn.